

Opgave nr. 1

Anton Asp ejede »Asps A-lager«, der solgte byggematerialer til entreprenører. Blandt Asps faste kunder var Bo Bach, der drev »Bach-Byg«. Virksomhederne havde hver ca. 50 ansatte. I 2016 havde Asp udnævnt Carl Cold til »salgschef«, og Bach havde udnævnt Didrik Damm til »projekt- og indkøbschef«. Cold og Damm indgik ofte aftaler med hinanden på vegne af Asp og Bach, som regel pr. mail, der altid blev sendt til både Colds og Damms personlige arbejdsmailadresser og til en firmamailadresse i begge firmaer.

Cold og Damm havde kendt hinanden i årevis og kom i hinandens hjem. Herved blev Damm den 15. juli 2019 bekendt med, at Cold havde for ca. ½ mio. kr. byggematerialer liggende i sin garage. Damm tog fat i kraven på Cold, der tilstod, at han fra Asps lager stjal varer, som han videresolgte til håndværkere, der arbejdede sort. Damm blev rasende, men kunne ikke få sig selv til at politianmelde Cold eller orientere Asp.

Den 4. november konstateredes svind hos »Asps A-lager«, og der blev iværksat omfattende undersøgelser. Cold, der også var lageransvarlig, modtog dagen efter, den 5. november, et brev fra Asp om, at Cold var afskediget og skulle fratræde den 29. februar 2020 uden yderligere varsel, og at det gjaldt »uanset udfaldet af de pågående undersøgelser«.

Den 18. november modtog »Bach-Byg« sålydende mail fra »Asps A-lager«:

»Under henvisning til vore tidligere leverancer til byggeriet "Strandparken" fremsender jeg hermed på vegne af Asps A-lager følgende tilbud på varer til omgående levering:

1) 300 stk. to-lags-termoruder, 1,2 x 1,6 m, mærket "Fenetrax", a 400 kr.

2) 30 stk. komplette vvs-sæt til bad, mærket "Fidus", a 15.000 kr.

3) 150 stk. garderober, mærket "Skab-Agtig", til favørpris a 300 kr.

Tilbud 1) og 2) skal accepteres senest 2. december 2019. Tilbud 3) skal accepteres senest 25. november 2019, da det er en favørpris. Venlig hilsen Carl Cold«.

Dagen efter, den 19. november, sendte Damm sålydende mail til »Asps A-lager«:

»På vegne af Bach-Byg accepterer jeg straks tilbud 1) ("Fenetrax"). Levering på byggepladsen som sædvanlig. Venlig hilsen Didrik Damm«.

To dage senere, den 21. november, kl. 13.42, stod det fulde omfang af Colds svindlerier klart, og han blev øjeblikkelig bortvist fra »Asps A-lager«.

Den 23. november skrev Damm, der ikke havde hørt noget om bortvisningen af Cold, sålydende mail til »Asps A-lager«:

»Hej Carl

På vegne af Bach-Byg accepterer jeg herved tilbud 2) ("Fidus"). Levering på byggepladsen som sædvanlig. Venlig hilsen Didrik«.

Den 25. november skrev Damm, der i mellemtiden var blevet bekendt med bortvisningen af Cold, sålydende mail til »Asps A-lager«:

»Til Asps A-lager

Jeg beder om omgående levering af "Fenetrax" og "Fidus", jf. tidligere mails. Samtidig accepterer jeg på vegne af Bach-Byg tilbud 3) ("Skab-Agtig"), selv om jeg nu ikke kan se, at det skulle være en favørpris. Levering på byggepladsen som sædvanlig. Venlig hilsen Didrik Damm«.

På grund af en transmissionsfejl kom Damms mail først frem til »Asps A-lager« den 26. november, men det fremgik af mailen, at den var afsendt den 25. kl. 14.06.

Da Bach den 4. december fortsat ikke havde modtaget hverken vinduer, vvs-udstyr eller skabe, tog Bach kontakt til Asp, der afviste at være forpligtet med henvisning til, at Damm i lang tid havde kendt til Colds »lagersvindler« og således havde »holdt hånden over en forbryder«. Asp henviste også til, at Cold var blevet afskediget. Asp afviste endvidere at være forpligtet, *fordi* kravet om levering på byggepladsen ikke stemte overens med tilbuddene, *fordi* en accept af tilbud 1) måtte indebære et stiltiende afslag på tilbud 2) og 3), *fordi* accepten af tilbud 2) var stilet til Carl, ikke Asp, og *fordi* accepten af tilbud 3) var både for sen og – pga. tilføjelsen om, at prisen ikke var en favørpris – uoverensstemmende. Asp medgav, at der i øvrigt ikke var noget usædvanligt ved indholdet af Colds mail af 18. november.

Hvorledes er retsstillingen mellem Asp og Bach?

Løsningseksempel til opgave nr. 1

1. Er Asp bundet over for Bach vedrørende vinduerne (Fenetrax)?

Cold har en stillingsfuldmagt som »salgschef« i Asps virksomhed, jf. AFTL § 10, stk. 2. Damm har en stillingsfuldmagt som »projekt- og indkøbschef« i Bachs virksomhed, jf. AFTL § 10, stk. 2. Der er således ingen tvivl om, at Cold kan sælge byggematerialer på vegne af Asp, og at Damm kan købe byggematerialer på vegne af Bach.

Cold har stillingsfuldmagt som »salgschef« i Asps virksomhed, indtil han fjernes fra stillingen, jf. AFTL § 15. Dette sker den 21. november, hvor Asp bortviser Cold.

Cold har på vegne af Asp den 18. november afgivet et (salgs)tilbud vedrørende vinduerne, som Damm den 19. november accepterer på vegne af Bach. Accepten er rettidig og overensstemmende. Kravet om, at der skal ske levering på byggepladsen, gør ikke accepten uoverensstemmende, da tidligere leverancer er sket på byggepladsen. Cold har selv i tilbuddet henvist til et bestemt byggeri, og levering skal ifølge Damm »som sædvanlig« ske på byggepladsen.

Den omstændighed, at Cold er blevet opsagt til fratrædelse den 29. februar 2020, er uden betydning. Det afgørende er, at Cold den 18. november 2019 stadig er ansat som »salgschef« og fortsat kan forpligte Asp i henhold til sin stillingsfuldmagt.

Den omstændighed, at Damm kender til Colds »lagersvindel« og har undladt at foretage politianmeldelse og/eller at orientere Asp om det, kan ikke fritage Asp for forpligtelser i henhold til tilbuddet om salg af vinduerne. Den »lagersvindel«, Cold har begået, har intet med tilbuddet at gøre.

Konklusion: Asp er bundet vedrørende vinduerne.

2. Er Asp bundet over for Bach vedrørende vvs-udstyret (Fidus)?

Colds tilbud af 18. november er bindende for Asp, også når det gælder vvs-udstyret, jf. ovenfor i afsnit 1. Kravet om levering på byggepladsen gør ikke accepten uoverensstemmende, jf. ovenfor i afsnit 1.

Damms accept af tilbud 1) indebærer ikke et afslag på tilbud 2). Det fremgår klart af Colds tilbud, at der er tale om 3 uafhængige tilbud. Der gælder f.eks. ikke samme acceptfrist for alle 3 tilbud. Det kan ikke kræves, at Damm tager forbehold og skriver, at han vil vende tilbage om tilbud 2) på et senere tidspunkt.

Spørgsmålet er, om det har betydning, at Damm først accepterer tilbuddet om vvs-udstyret den 23. november, dvs. *efter at* Cold er blevet bortvist (men dog *inden* Damm er blevet bekendt hermed). Svaret er benægtende: Bortvisningen af Cold ændrer ikke ved, at Cold kunne afgive tilbuddet vedrørende vvs-udstyret den 18. november, og dette tilbud er stadig bindende, jf. løfteprincippet. (Om den manglende betydning af afskedigelsen henvises til afsnit 1 ovenfor).

Den omstændighed, at Damms accept indledes med ordene »Hej Carl«, medfører ikke, at Asp kan hævde, at accepten ikke er stilet til »Asps A-lager«, fordi Carl ikke længere har fuldmagt til at tage imod påbud, jf. AFTL § 26. Damms accept er stilet til Cold, men hermed menes naturligvis Cold på vegne af »Asps A-lager«. Selv hvis Colds mailkonto

måtte være nedlagt, kommer Damms mail også frem til »Asps A-lager«, jf. oplysningen i opgaveteksten om, at mails også sendes til firmaets mailadresse.

Konklusion: Asp er bundet vedrørende vvs-udstyret.

3. Er Asp bundet over for Bach vedrørende garderoberne (Skab-Agtig)?

Colds tilbud af 18. november er bindende for Asp, også når det gælder garderoberne, jf. ovenfor i afsnit 1 og 2. Kravet om levering på byggepladsen gør ikke accepten uoverensstemmende, jf. ovenfor i afsnit 1. Der er tale om 3 uafhængige tilbud, jf. ovenfor i afsnit 2. Den omstændighed, at Cold er blevet bortvist, og Damm nu er blevet bekendt hermed, er uden betydning, jf. løfteprincippet.

Spørgsmålet er, om Damms accept vedrørende garderoberne – som hævdet af Asp – er både for sen og uoverensstemmende.

Accepten kommer først frem til Asp den 26. november og er dermed for sen, da acceptfristen udløber den 25., jf. AFTL § 4, stk. 1. Accepten fremstår imidlertid som afsendt så betids, at afsenderen regnede med, at den kom frem til modtageren inden acceptfristens udløb, og modtageren måtte indse dette, jf. AFTL § 4, stk. 2. Asp skal derfor reklamere over den for sene accept, hvis han ikke vil bindes af den. Det har han ikke gjort, og han er derfor bundet.

Accepten er ikke uoverensstemmende, fordi den angiver, at der efter Colds opfattelse ikke er tale om en »favørpris«. Tilføjelsen ændrer intet materielt ved tilbuddet, og uanset om tilføjelsen er rigtig eller forkert, gør den ikke accepten uoverensstemmende.

Konklusion: Asp er bundet vedrørende garderoberne.

Litteratur (pensum): *Lennart Lynge Andersen og Palle Bo Madsen: Aftaler og mellemmand*, 7. udg. (2017) s. 37 f., s. 63 ff., s. 65 ff., s. 67, s. 281 ff., s. 288 f., s. 303, s. 306 og s. 307 f.

Opgave nr. 2

Rikke Rasmussen, som var indehaver af »Rikkens Ridecenter«, tilbød bl.a. rideundervisning samt opstaldning af heste inkl. fuld pasning samt adgang til ridehal og baner udendørs. I sommerhalvåret afholdt Rikke tillige ridelejre med indkvartering i sovesale og spisning i centrets café. Carla Carlsen, som var en ud af 10 ansatte ved »Rikkens Ridecenter«, havde bl.a. til opgave at deltage i pasningen af de opstaldede heste og lukke dem ud på marken.

Tirsdag den 22. oktober 2019 om morgenen lukkede Carla hesten Polly ud på en af Rikkens indhegnede marker, som grænsede op til en landevej. Polly tilhørte Beate Bertelsen, som mod betaling havde hesten opstaldet hos Rikke. Efter at Polly havde opholdt sig et par timer på marken, lykkedes det hesten at slippe ud fra marken, hvorefter den løb ud på vejen, hvor Aksel Andersen kom kørende på sin motorcykel. Da Aksel så hesten, drejede han kraftigt til højre og undgik herved at påkøre hesten. På grund af den bratte undvigemanøvre væltede Aksel, hvorefter han og motorcyklen kurede hen ad vejen og videre ind i et drivhus, som stod i Rikkens have. Det viste sig efterfølgende, at Polly var sluppet fri, fordi Carla ved et øjeblik uopmærksomhed ikke havde fæstnet lukkebolten på lågen ind til marken ordentligt.

Ved uheldet fik Aksels motorcykel en skade, som det kostede 11.000 kr. at udbedre. Motorcyklen var kasko- og ansvarsforsikret i forsikringsselskabet Helsikring.

Aksel pådrog sig et kompliceret benbrud og var herefter sygemeldt i 6 uger med fuld løn. Benbruddet resulterede i et varigt mén på 30 %.

Ved påkørslen blev Rikkens drivhus påført en skade, som det kostede 15.000 kr. at udbedre. Skaden var dækket af en tingsforsikring, som Rikke havde tegnet i forsikringsselskabet Totalsikring.

Beate havde tegnet den lovpligtige ansvarsforsikring for Polly i forsikringsselskabet Fuldsikring.

Hvorledes er den erstatnings- og forsikringsretlige stilling?

Der skal ikke tages stilling til størrelsen af eventuelle personskadeerstatnings- og godtgørelseskrav.

Løsningseksempel til opgave nr. 2

1. Skaden på Aksels motorcykel (11.000 kr.)

Aksels kaskoforsikring i forsikringsselskabet Helsikring dækker skaden. Spørgsmålet er herefter, om Helsikring har regres til en evt. ansvarlig skadevolder, jf. EAL § 22, stk. 1 (Lærebogen s. 516).

Hesten Polly, som slap ud fra marken, og som var årsag til Aksels undvigemanøvre, er »løsgående« i hestelovens forstand, og derfor er Beate som ejer objektivt ansvarlig for de skader, som hesten forvolder, jf. hestelovens § 30 a, stk. 1, 1. pkt. (Lærebogen s. 254 f.). Da Beate ikke har handlet uagtsomt, og da skaden på Aksels motorcykel er dækket af en tingsforsikring, bortfalder Beates ansvar, jf. EAL § 19, stk. 1 (Lærebogen s. 507).

Rikke, der er besidder af hesten, har ikke selv handlet culpøst. Da Carla, som »ved et øjeblik uopmærksomhed ikke havde fået fæstnet lukkebolten på lågen ind til marken ordentligt«, har handlet culpøst, og da hun har forvoldt skaden i forbindelse med udførelsen af sit arbejde for Rikke, hæfter Rikke for skaden på motorcyklen, jf. DL 3-19-2 (Lærebogen s. 93 ff. og 170 ff.).

Eftersom skaden forvoldes under udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed, er Rikke ikke ansvarsfri, jf. EAL § 19, stk. 2, nr. 2. Helsikring har derfor regres mod Rikke, jf. EAL § 22, stk. 1 (Lærebogen s. 513 ff. og 516).

Da Carla har handlet med simpel uagtsomhed, og da skaden på motorcyklen er dækket af en tingsforsikring, bortfalder Carlas ansvar, jf. EAL § 19, stk. 3 (Lærebogen s. 174 og 518 f.).

2. Personskaden på Aksel

Aksel kan kræve godtgørelse for varigt mén, jf. EAL § 4, og godtgørelse for svie og smerte, jf. EAL § 3 (Lærebogen s. 388 og 390 f.).

Beate er som ejer af Polly objektivt ansvarlig for de skader, som hesten forvolder, jf. hestelovens § 30 a, stk. 1, 1. pkt. (og ovenfor under pkt. 1). Hestens ansvarsforsikringsselskab Fuldsikring hæfter umiddelbart over for Aksel, jf. hestelovens § 30 a, stk. 2, 2. pkt. (Lærebogen s. 254 f.).

Rikke hæfter for personskaden på Aksel, jf. DL 3-19-2 og ovenfor under pkt. 1.

Carla har handlet med simpel uagtsomhed, jf. ovenfor under pkt. 1. Uanset om kravet mod Carla fremsættes som et regreskrav fra Rikke eller som et direkte krav fra den skadelidte Aksel, bortfalder Carlas erstatningsansvar, jf. EAL § 23, stk. 1 og 2. Der lægges herved vægt på »den udviste skyld« (simpel uagtsomhed) og »arbejdstagerens stilling« (underordnede stilling) (Lærebogen s. 175 ff.).

Beate og Rikke er solidarisk ansvarlige for personskaden på Aksel (Lærebogen s. 256 og 490).

Den indbyrdes fordeling af ansvaret mellem den ansvarsforsikrede skadevolder Beate og den ikke-ansvarsforsikrede skadevolder Rikke bestemmes af EAL § 25, stk. 2. Den ikke-ansvarsforsikrede Rikke er ansvarlig for en skade, der er forvoldt under udøvelse af erhvervsmæssig virksomhed, jf. EAL § 19, stk. 2, nr. 2, og derfor er hun ikke fri for regresansvar, jf. EAL § 25, stk. 2, 1. pkt. Ifølge EAL § 25, stk. 2, 2. pkt., må ansvaret for

Aksels personskade dog endeligt placeres hos Beates ansvarsforsikringselskab Fuldsikring (Lærebogen s. 497 ff.).

3. Skaden på Rikkes drivhus (15.000 kr.)

Rikkes tingsforsikring i forsikringsselskabet Totalsikring dækker skaden. Spørgsmålet er herefter, om Totalsikring har regres til en evt. ansvarlig skadevolder, jf. EAL § 22, stk. 1 (Lærebogen s. 516).

Beate er som ejer objektivt ansvarlig for de skader, som hesten forvolder, herunder skader, som hesten forvolder på besidderen, jf. hestelovens § 30 a, stk. 1, 1. pkt. (Lærebogen s. 254 f.). Da Beate ikke har handlet uagtsomt, og da skaden på drivhuset er dækket af en tingsforsikring, bortfalder Beates ansvar, jf. EAL § 19, stk. 1 (Lærebogen s. 507).

Carla har under udførelsen af sit arbejde ved simpel uagtsomhed forvoldt en skade på arbejdsgiverens – Rikkes – drivhus, men hendes erstatningsansvar bortfalder, jf. EAL § 19, stk. 3 (Lærebogen s. 518 f.).

Aksel bærer det objektive ansvar i FL § 101, stk. 1, og § 104, stk. 1. Det er ikke ansvarsfritagende for Aksel, at hans »påkørsel« af drivhuset skyldes en undvigemanøvre, jf. U 1998.1727 V (Lærebogen s. 81 og 225). Ansvarret bortfalder ikke, selv om skaden på drivhuset er dækket af en tingsforsikring, jf. EAL § 21, nr. 1. Totalsikring har derfor som udgangspunkt et regreskrav mod Aksels ansvarsforsikring i forsikringsselskabet Helsikring, jf. EAL § 22, stk. 1, jf. § 21, nr. 1, og FL § 101, stk. 1, og § 108, stk. 1 (Lærebogen s. 223 ff. og 515 f.).

Totalsikrings krav mod Helsikring er et afledet krav, og derfor skal det overvejes, om der skal ske reduktion på grund af skadelidtes egen skyld (Lærebogen s. 516). Rikke har ikke selv udvist egen skyld, men da skaden er forvoldt under medvirken af Carla, og da der foreligger et DL 3-19-2-forhold mellem Rikke og Carla, må Totalsikrings regreskrav reduceres under hensyntagen til den skyld (culpa), som er udvist af Carla, jf. reglen om passiv identifikation (Lærebogen s. 477 f.). Totalsikrings regreskrav kan derfor nedsættes, jf. FL § 101, stk. 3 (formentlig med 1/3 eller 1/2). (Lærebogen s. 241 f.).

»Lærebogen« er: *Bo von Eyben og Helle Isager: Lærebog i erstatningsret, 9. udgave (2019).*